

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123201813
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123201813.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

12 17Csp/12/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtňa 48, Bratislava – Staré mesto, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 1 210,55 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

2 17Csp/12/2023

I. Žalobu **z a m i e t a .**

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

11 17Csp/12/2023

1. Žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s.) sa žalobou doručenou súdu dňa 22.02.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1 21,55 EUR spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že VÚB, a.s. so žalovanou uzatvorila dňa 18.09.2018 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej banka poskytla žalovanej pôžičku vo výške 1 434,20 EUR („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (drobné spotrebiče). Kúpna cena tovaru bola 1 434,20 EUR. Žalovaná pri podpise zmluvy nehradila akontáciu. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 35 EUR, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2 100 EUR. Žalovaná však doposiaľ uhradila svoj dlh iba čiastočne, a to v sume 595 EUR. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, veriteľ listom zo dňa 27.05.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne ju upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila. Právny predchodca žalobcu úver dňa 19.07.2020 zosplatiť, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 23.07.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda veriteľovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 OZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu vyčíslil v sume 1 210,55 EUR. Žalobou boli uplatnené aj

zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 142,88 EUR, si žalobca v tomto konaní neuplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mala žalovaná uhradiť sumu 1 805,55 EUR /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok 21, Výška splátky 35 EUR, Suma splátok (počet*výška) 735 EUR, Suma po zosplatnení 1 070,55 EUR, Spolu Istina = 1 805,55 EUR. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi tým, čo mala žalovaná uhradiť (1 805,55 EUR) a celkovými úhradami (595 EUR).

2. Súd doručil žalobu s prílohami a s poučením spotrebiteľa o procesných právach a povinnostiach žalovanej dňa 22.03.2023 spolu s výzvou, aby sa k žalobe v lehote 15 dní vyjadril. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

3. Súd za účelom ochrany práv spotrebiteľa a ex offo preskúmania postupu dodávateľa voči spotrebiteľovi vyzval žalobcu, aby súdu oznámil, akým spôsobom bola zisťovaná a preverovaná bonita žalovanej z hľadiska jej príjmov a výdavkov a súčasne, aby súdu žalobca predložil listiny preukazujúce tieto skutočnosti.

4. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 16.03.2023 reagujúc na výzvu súdu ohľadom skúmania bonity žalovaného uviedol, že žalovaná v žiadosti uviedol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 530 EUR (príjem za posledné 3 mesiace bol vo výške vždy 530 EUR mesačne). Príjem žalovanej bol overený dopytom do Sociálnej poisťovne. Žalovaná uviedla rodinný stav vydatá a počet nezaopatrených detí 0, mesačné finančné výdavky vo výške 0 EUR. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra SRBI zo dňa 18.09.2018, ktorým boli zistené skutočné mesačné finančné náklady v registri vo výške 262 EUR. Životné minimum v čase posudzovania žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru bolo vo výške 205,07 EUR, pričom pre účely posúdenia schopnosti splácať bolo upravené na výšku exekvateľného zákonného minima - 60 %, t.j. u žiadateľa 123,04 EUR. Zákonná rezerva bola vo výške 64,99 EUR. Posúdenie schopnosti splácať bolo vykonané v súlade s opatrením NBS č. 10/2017 nasledovne: 530 EUR – 123,04 EUR – 262 EUR – 41 EUR zákonná rezerva = 79,97 EUR. Keďže ukazovateľ schopnosti splácať úver bol pri posudzovaní žiadosti vypočítaný v hodnote nižšej ako 1, úver bol schválený.

5. Uznesením č.k. 17Csp/12/2023-75 zo dňa 07.09.2023, právoplatným dňa 12.09.2023, tunajší súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že na miesto C., D. vstúpil do konania aktuálny žalobca uvedený v záhlaví tohto rozsudku.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 26.09.2023, ktorého sa strany sporu, ani právny zástupca žalobcu nezúčastnili. Žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 17.08.2023 a táto svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila. Právny zástupca ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčasť na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a nenavyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Súd v súlade s § 180 CSP prejednal vec v ich neprítomnosti.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom spolu so žalobou (na čl. 9 notárska zápisnica N 3283/2017, Nz 54215/2017, NCRIs 55029/2017, spísaná JUDr. Ľubicou Floriánovou, notárkou so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave dňa 11.12.2017, na čl. 13 príloha 1 projektu, opis rozdelenia majetku a záväzkov, na čl. 16 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.09.2018, na čl. 19 rubovej strane štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (Quatro) zo dňa 18.09.2018, na čl. 21 rubovej strane informácie o finančnom sprostredkovaní zo dňa 18.09.2018, na čl. 22 rubovej strane obchodné podmienky Quatro zo dňa 18.09.2018, na čl. 25 udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 18.09.2018, na čl. 26 zmluva o poskytovaní služieb zo dňa 18.09.2018, na čl. 27 rubovej strane predžalobná upomienka zo dňa 27.05.2020 spolu s doručenkou nachádzajúcou sa na čl. 28, na čl. 28 rubovej strane oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.07.2020, na čl. 29 prehľad splátok a úhrad k č. zmluvy 21406440, na čl. 43 dáta dopytu z dátového zdroja sociálnej poisťovne zo dňa 18.09.2018, na čl. 44 dáta dopytu z dátového zdroja SRBI zo dňa 18.09.2018, na čl. 57 príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, na čl. 58 oznámenie o postúpení pohľadávky z 23.08.2023, na čl. 61 dodatok č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení

pohľadávok, uzatvorenej dňa 30.11.2017, a to zo dňa 20.12.2022, na čl. 65 rámcová zmluva o postúpení pohľadávok z 30.11.2017, na čl. 69 žiadosť o postúpenie a prevod zo dňa 09.08.2023), oboznámil sa so žalobou a ostatným spisovým materiálom a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení žalobcu zistil nasledovný skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu – Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaná uzavreli dňa 18.09.2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru – drobné spotrebiče - Sony pri nasledovných podmienkach: výška úveru 1 434,20 EUR, výška splátky 35 EUR, počet splátok 60, celková čiastka 2 100 EUR, RPMN 17,66 %, fixná ročná úroková sadzba 17,66 %, celkové náklady spotrebiteľa 665,80 EUR, splatnosť prvej splátky 20.10.2018, splatnosť ďalších anuitných splátok vždy 20. dňa v mesiaci a doba trvania zmluvy 60 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy. Splatenosť poslednej splátky pripadla na 20.09.2023. Vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad žalovaná prvých 17 splátok uhradila riadne a včas. So splátkou splatnou dňa 20.03.2020 sa však dostala do omeškania, keď počnúc uvedenou splátkou prestala splácať svoj dlh. Listom zo dňa 27.05.2020, ktorý si žalovaná prevzala dňa 02.06.2020, právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na bezodkladnú úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 105 EUR s upozornením, že ak do 05.07.2020 nedôjde k úhrade dlhu, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.07.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom dlžná čiastka predstavuje sumu 1 210,71 EUR. Žalovaná však nevykonala už žiadne ďalšie úhrady.

9. V priebehu konania pôvodný žalobca – Všeobecná úverová banka, a.s. – postúpil na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 a Dodatku č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2022 pohľadávku voči žalovanej žalobcovi uvedenému v záhlaví tohto rozsudku. Listom zo dňa 23.08.2023 bola uvedená skutočnosť oznámená žalovanej.

10. Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

12. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu 1d) tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

14. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

15. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Podľa § 7 ods. 19 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

17. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

18. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni,17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom17td) a na príjem spotrebiteľa.

19. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

20. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

21. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 2 ods. 5 a 6 opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 v znení opatrenia č. 6/2018 výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima²⁾ spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³⁾ a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. (5) Zvýšenie výšky nákladov podľa odseku 5 druhej vety sa nevykoná, ak hodnota pomeru celkovej zadlženosti spotrebiteľa vrátane poskytovaného spotrebiteľského úveru k čistému ročnému príjmu spotrebiteľa, určenému ako 12-násobok celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4, nepresiahne hodnotu 1. Celkovou zadlženosťou spotrebiteľa sa na účely tohto odseku a odseku 7 rozumie celkový súčet zostatkových hodnôt existujúcich úverov spotrebiteľa overených v elektronickom registri údajov o úveroch a vypočíta sa ako súčet zostatkových hodnôt úverov na bývanie, spotrebiteľských úverov, aktuálnej zostatkovej hodnoty spotrebiteľských úverov poskytnutých vo forme vyčerpaného povoleného prečerpania a vo forme vyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet a sumy zodpovedajúcej 20 % zo schválených nevyčerpaných povolených prečerpaní a zo schválených nevyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet spotrebiteľa. (6)

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. V predmetnej veci bolo vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a zákonu č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

30. Vzhľadom na znenie ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 5.12.2018 súd sa v prvom rade musel vysporiadať s otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré žalobca žiada priznať je alebo nie je premlčané. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že prvá omeškaná splátka, kvôli ktorej vôbec zo strany poskytovateľa úveru došlo k zosplatneniu úveru bola splatná dňa 20.03.2020 a žaloba bola podaná dňa 22.02.2023, nároky, ktoré sú predmetom tohto sporu nie sú premlčané, keďže ani od splatnosti najstaršej splátky do podania žaloby neuplynula všeobecná premlčacia lehota troch rokov.

31. Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ.

32. Súd skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ ex officio a k predloženiu dôkazov o splnení si tejto povinnosti bol žalobca vyzvaný a mal možnosť sa k nej vyjadriť. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C – 679/18 (E.:E.:F.:XXXX:XXX): „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

33. V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu

a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoze zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

34. Súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Hoci súdu predložil výsledok dopytu do Sociálnej poisťovne a výsledok – dáta z dopytu v registri SRBI, súd nepovažoval ním tvrdené skutkové okolnosti ohľadom zachovania odbornej starostlivosti pri poskytovaní úveru za preukázané, keď súd na základe žalobcom predložených listinných dôkazov dospel k záveru o prispôsobovaní si výsledkov lustrácie za účelom vytvárania zdania bonity na strane dlžníka. Súd kvituje, že veriteľ si overil príjem žalovanej v Sociálnej poisťovni, pričom zistil priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace vo výške 609 EUR, čo v prepočte predstavuje približne čistý príjem na úrovni cca 450 EUR. Avšak čo sa týka výdavkov, súd mal za to, že veriteľ nepostupoval správne pri ich uplatňovaní v rámci výpočtu schopnosti žalovanej splácať úver. Predovšetkým nemožno považovať za správne použitie výdavkov spočívajúcich v exekvovateľnej časti životného minima vo výške 123,04 EUR. Veriteľ nezisťoval výdavky na strane žalovanej a dokonca nepoužil ani len sumu životného minima, ale iba jeho exekvovateľnej časti, pričom použitie výdavkov iba v takejto výške nie je ničím odôvodnené. Zároveň absolútne nezohľadňoval prípadné výdavky vo vzťahu k vyživovacej povinnosti voči manželovi, hoci zo zmluvy vyplýva, že žalovaná je vydatá. Už len pri použití výdavkov spočívajúcich v životnom minime na jednu plnoletú osobu a jednu ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu (205,07 EUR + 143,06 EUR) a splátok úverov vo výške 221 EUR by veriteľ dospel k záveru o predĺžení žalovanej (výdavky na úrovni 569,13 EUR). Napokon z predložených listinných dôkazov nevyplýva a žalobca ani netvrdil, že by zisťoval a overoval výdavky na strane žalovanej okrem úverového zaťaženia. V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú uvedené žiadne výdavky žalovanej a taktiež nie je uvedené, že by žalovaná predložila nejaké doklady, z ktorých mohol právny predchodca žalobcu vychádzať.

35. Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle citovaného ustanovenia, pričom spôsob, akým právny predchodca žalobcu pristupoval k overovaniu bonity žalovaného, súd vyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (skúmanie bonity bez relevantných údajov o výdavkoch, bez zohľadnenia rodinného stavu spotrebiteľa a jeho vyživovacej povinnosti). Následkom hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ je s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ jednak fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj nemožnosť požadovať jednorazové splatenie úveru zo strany veriteľa.

36. Vo svetle uvedených záverov o neplatnosti zosplatenia úveru a bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa súd ďalej zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou v spore a dospel k záveru, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore, preto nie je možné žalobe vyhovieť ani čiastočne. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu ku dňu 17.08.2023. Po zohľadnení neplatnosti zosplatenia úveru konečná splatnosť predmetného úveru

v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastane až dňa 20.09.2023. Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy ku dňu 17.08.2023, kedy úver bol ešte tzv. živým úverom, je tak v rozpore s § 17 ods. 1 ZoSÚ, keďže pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola postúpená až po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru. Súd preto žalobu s poukazom na uvedené závery v celom rozsahu zamietol.

37. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že hoci žalovanej by vzhľadom na plný úspech v konaní prináležala náhrada trov konania voči žalobcovi, ktorý bol v konaní neúspešný, súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal s ohľadom na zásadu hospodárnosti a procesnej ekonómie konania, nakoľko zo spisu nevyplýva, že by žalovanej vznikli nejaké účelné trovy konania, keďže žalovaná nebola v konaní aktívna.

Poučenie:

2 17Csp/12/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.